

Två forskare & en jojo

Nasa hade ett problem: När deras astronauter landade igen efter ett uppdrag hade deras muskelmassa minskat drastiskt. Hur skulle astronauterna kunna styrketräna utan gravitation? Två svenska forskare lyckades lösa problemet.

Per Tesch grundade YoYo Technology som tillverkar styrketräningsmaskiner som kan användas där gravitation saknas.

P

ROFESSOR Per Tesch blev exalterad 1988 när telefonen ringde och det var Nasa i andra änden. De var intresserade av hans forskning kring musklers förtvining och hur de kunde göra – i rymden – för att motverka det.

Tesch och affärspartnern Hans Berg spånade sig fram till en omvänd jojoteknik som använder ett snurrande hjul som motvikt. Det skapar excentriskt motstånd i hela rörelsen, musklerna stimuleras effektivt och träningen →

Per Tesch med den svenska flagga som Christer Fuglesang (på porträttet under armen) tog med sig ombord på Discovery STS-116.

”George W. Bush säger en sak, sen kommer Obama och bestämmer något helt annat som spiller över till ESA i Europa.”

kostar mindre energi för kroppen.

– Energi är en bristvara i rymden. Det är en utmaning att lyckas få med sig tillräckligt mycket mat och vatten som det är, så att träna musklerna energieffektivt är viktigt, säger Per Tesch.

Tesch och Berg grundade YoYo Technology – ett företag som tillverkar styrketränningsmaskiner som kan användas där gravitation saknas. Att jobba mot rymdbranschen var dock ingen lek, hur häftigt det än var att få jobba vid Kennedy Space Center i Florida.

– Till en början kändes det coolt

och jag är glad att vi gjorde det, men snart märkte man att det är människor där också med fel och brister. Och det är mycket regler och byråkrati att förhålla sig till.

I dag säljer YoYo sina maskiner under varumärket nHance till gym, idrottsklubbar och rehabiliteringsanläggningar. Rymden är inte bara snårig utan även en rätt liten bransch att sälja produkter till.

– För oss har det nog nästan blivit negativt att förknippas så mycket med rymden. Vi pratar mindre och mindre om det i vår marknadsföring för att få kunder

att förstå att träningsmaskinerna fungerar lika bra på jorden. Jag tror att min forskning på KI är mer värd än vår rymdbakgrund ur försäljningsaspekten.

Med det sagt: den omvända jojotekniken bakom styrketränningsmaskinerna hade aldrig uppkommit om det inte var för uppdraget från Nasa. Nästa steg för YoYo Technologies är att ta in finansierare för att kunna få mer spinn på försäljningsarbetet – på jorden snarare än i rymden. ■

BOLAG: YoYo Technology.

ORT: Huvudkontor i Stockholm, säljrepresentanter i flera länder.

ÄGARE: Per Tesch och Hans Berg.

GRUNDADES: 1990.

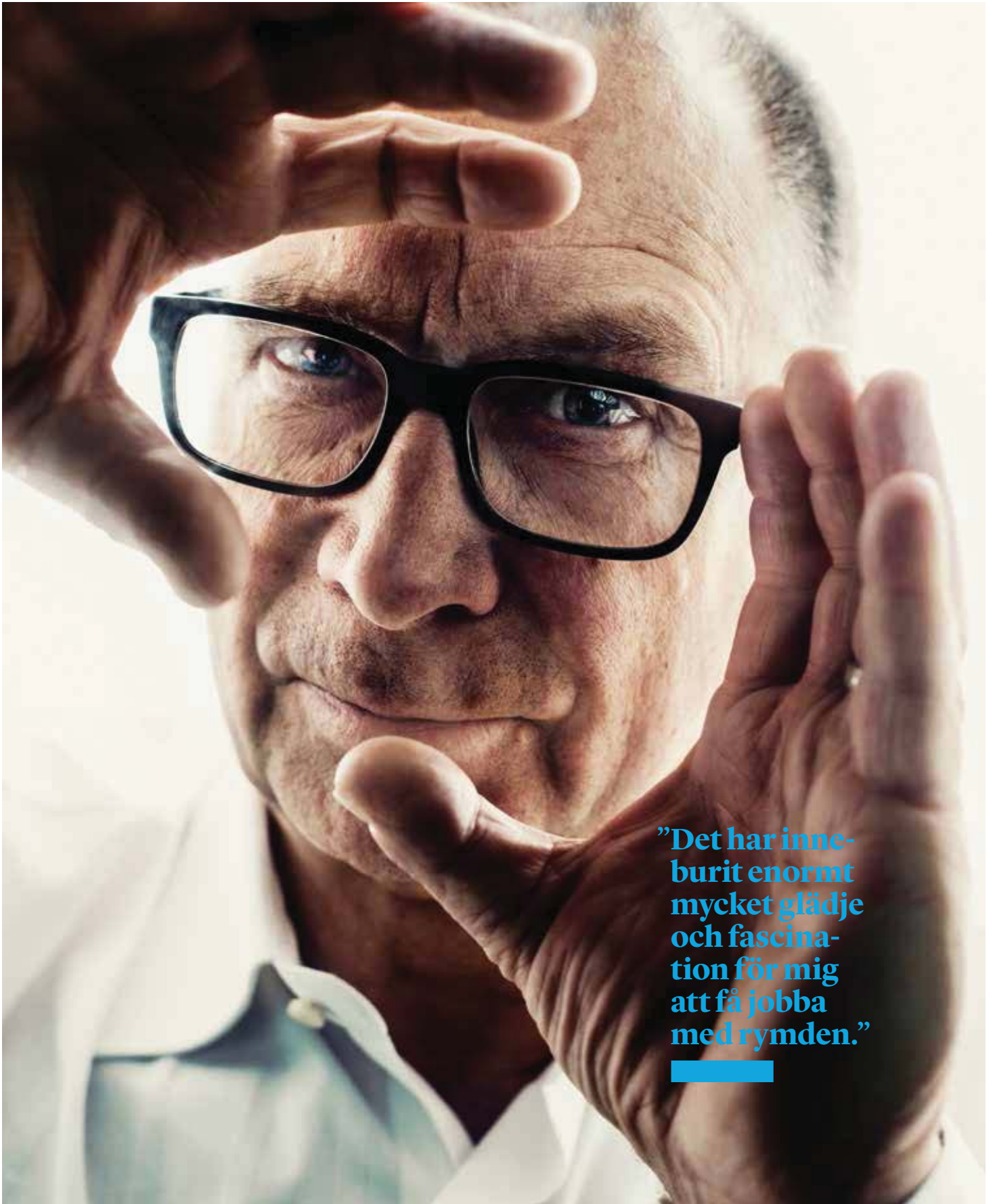
ANTAL ANSTÄLLDA: 2 på heltid.

PER TESCH TIPSAR OM TRE SAKER HAN LÄRT SIG:

1 Underskatta inte betydelsen av att intellektuellt och kreativt få bli exponerad för den utmaning som rymdverksamhet innebär. Det går inte att skapa rymdgravitation på jordytan. Utan rymden hade jag aldrig börjat fundera i de här banorna, som i slutändan blev nHance.

2 Det har inneburit enormt mycket glädje och fascination för mig att få jobba med rymden. Det går inte att ta bort.

3 Det kostar mycket tid och pengar att jobba med stora organisationer som är styrda av politiska beslut. Det är nog den största lärdomen. George W. Bush säger en sak, sen kommer Obama och bestämmer något helt annat som spiller över till ESA i Europa.

”Det har inneburit enormt mycket glädje och fascination för mig att få jobba med rymden.”